1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Предметна програма од прв циклус на студии Управување со системи**			
2.	**Код**	**ECN 250**			
3.	Студиска програма	Економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св.Кирил и Методиј” во Скопје Економски факултет - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7,5
8.	Наставник	Проф. д-р Предраг Трпески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата и положувањето на овој предмет, студентите треба да бидат способни: • да ги разберат општите законитости на управувањето како универзален феномен; • да ја осознаат корисноста на примената на системскиот пристап и системската динамика во третирањето на практичните економски проблеми; • да ги користат информационите повратни кола во процесите на припремање и донесување одлуки; • да ги поврзат сознанијата од интердисциплинарните области во моделирањето на економските процеси; • да стекнат сознание за значењето на системската анализа во проектирањето на економските системи; • да се оспособат за креативен однос во системското третирање на краткорочните и долгорочни економски појави на микро и макро ниво.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Управувањето како универзален феномен 2. Интердисциплинарен пристап кон современите појави 3. Основни категории: од систем до динамични повратни кола 4. Нови простапи кон управувањето со економските системи 5. Информациските системи како основа на управувањето 6. Одлучување како најважна управувачка активност 7. Економската наука за динамиката на економските процеси 8. Самокорегирачки сили на економијата 9. Движење и развој на економијата 10. Управување со системот на развојни промени 11. Основни управувачки повратни врски 12. Систем на управувачки инструменти.				
12.	Методи на учење: Предавања со презентации, интерактивни предавања, тимска работа, гостин на предавања, студии на случај, изработка и презентација на стручен труд				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7.5 ЕКТС x 30 часови=225 часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+30+30+15+90 =225 часови			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарски/стручен труд/проект/истражување (презентација:писмена и усна)	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење	90 часови
17.	Начин на оценување 80+10+10 = 100 бода			
	17.1.	Тестови		80 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Реализирани активности	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета	

22. Литература

22.1. Задолжителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Поповска Златка и Трпески Предраг	*Законитости во управувањето со системите во економијата*	Култура, Скопје	2014
2.	Поповска Златка	*Управување, системи економија*	Алнеда. Скопје	1995
3.				

22.2. Дополнителна литература

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	John S. Hammond & Ralph L. Keeney & Howard Raiffa	*Smart Choices: A Practical Guide to Making Better Decisions*	Harvard Business School Press	2015
2.	Higgins, L. K.	*Economic Growth and Sustainability: Systems Thinking for a Complex World*	Academic Press	2014
3.	Boardman, J. and Sauser, B.	*Systems Thinking: Coping with 21st Century Problems*	CRC Press	2008